

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Rok VI (1950)

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekretariat Redakcji (tel. 19-07) przyjmuje codziennie
od godz. 10 — 12 (z wyjątkiem niedziel i świąt).

Piątek, 15 września

Konto PKO „Zryw” nr VI-135, PKO IKP nr VI-140
Konto operacyjne nr 110-1574 w Narodowym Banku
Polskim Oddz. Bydgoszcz, Generalistyczna Stalina 2

Nr 254 (1748)

Stronnictwo Demokratyczne zaproszone na zjazd CDU w Berlinie

WARSZAWA. [Tel. własny]. Zarząd Główny Chrześcijańsko-Demokratycznego Związku Niemiec (CDU) wystosował do CK SD pismo zapraszające przedstawiciela Stronnictwa Demokratycznego na ogólny zjazd CDU, który rozpocznie swe obrady w dniu 13 września br. w Berlinie.

CK Stronnictwa Demokratycznego wydelegował na zjazd, jako swego przedstawiciela, wiceprzewodniczącą CK SD i członka Komitetu Politycznego CK SD min. dr Tadeusza Michajdę.

Zjazd CDU odbywać się będzie pod hasłem obrony pokoju.

Front Narodowy NRD dla ludności Korei

BERLIN (PAP) Sekretariat Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych wydał odezwę do wszystkich milijonów pokój obywateli niemieckich, wzywając do ofiarowania pieniędzy i w naturze na rzecz pomocy dla cierpiącej wskutek barbarzyństwa amerykańskich najeźdźców ludności koreańskiej oraz bohaterko walczącej o wyzwolenie i zjednoczenie ojczyzny koreańskiej armii ludowej. Zebrane fundusze zostaną zużyte na zakup lekarstw i artykułów sanitarnych.

Manifestacja społeczeństwa Warszawy Serdeczne powitanie rodaków wysiedlonych z Francji

WARSZAWA (PAP) Przybycie 13 bm. do Warszawy 47 Polaków wysiedlonych po wieloletniej, ciężkiej pracy dla Francji, przez udzielający ochrony i pomocy zbrodniarzom wojennym, wysługujący się amerykańskim imperialistom rząd Plevena, stało się manifestacją głębokiego oburzenia społeczeństwa słicy przeciwko faszystowskim represjom, stosowanym wobec emigrantów — demokratów we Francji.

W imieniu ponad 4 milionów związkowców polskich, powitał wysiedlonych przedstawicieli CRZZ pos. Rusecki: „Wyjeżdżając przed laty z Polski mówi on — z Polski bezrobocia i nędzy, udawaliście się za chlebem, którego odczynna rządzona przez kapitalistów obszarników nie mogła wam zapewnić. Dziś wracacie do Polski Ludowej, gdzie władzę ujął lud pracujący, do Polski, która jest matką dla wszystkich ludzi pracy”.

W imieniu młodzieży przemawiał sekretarz Zarz. Gł. ZMP Nowocien. „Akt gwałtu dokonany przez władze francuskie w stosunku do was i całej Polonii francuskiej, młodzież polska napoiła wala i pełniuje z oburzeniem”.

Żywiołową owacją przyjęli zgromadzeni przemówienia dwóch deportowanych emigrantów. „Burżuazja francuska — mówi członek ruchu oporu, górnik, który 17 lat pracował w kopalniach francuskich, osłabioł przez polskiej sekcji CGT — Jan Wawrzyniak — wysiedliła nas w obawie przed wzrastającą solidarnością emigrantów polskiej walczącej o swe prawa francuską klasą robotniczą”. „Przyrzekamy — oświad-

cza Jan Wawrzyniak — że tu na ziemi ojczyściej dożyjemy wszystkich sił aby wykonać Plan 6-letni, aby budować szczęśliwe życie wolnych ludzi”.

Następnie przemówił Tadeusz Dziergowski, który zebrał 6.150 podpisów pod Apellem Sztokholmskim. Zdraycy Francji, uważają to widocznie za zbrodnię, — oświadcza on to też szpicle Queuille'a wysiedlili mnie z Francji. Ale mylą się siepacze Plevena i ich londyńsko-mikołajczykowskiej agencji. Młodzież we Francji nie ustanie w akcji na rzecz pokoju, odpowie na brutalny terror policyjny aktywniejszą i jeszcze bardziej zdecydowaną walką przeciw podżegaczom wojennym”.

Zgromadzeni z entuzjazmem wznoszą okrzyki na cześć ostoji pokoju światowego — Związku Radzieckiego, na cześć chorążego obozu pokoju — Generalissimusa Stalina, na cześć Prezydenta Bolesława Bieruta i Maurice Thoreza.

Na zakończenie manifestacji mieszkańcy stolicy i Polacy powracający do kraju śpiewają z uniesieniem Hymn Narodowy, następnie „Międzynarodówkę” i „Marsyllankę”.

Miesiąc
Odbudowy
Warszawy

Nasza Stolica jest jednym z najbardziej na śmiecie zniszczonych miast wskutek działań wojennych. W miejscu dawnej Warszawy wyrasta jednak nowa, jeszcze piękniejsza Warszawa, symbol entuzjazmu i ofiarności całego społeczeństwa polskiego z klasą robotniczą na czele dla sprawy pokoju i socjalizmu. Na zdjęciu: fragment prac przy rozbiórce wypalonych domów. (Foto — Film Polski)

Kołchoźnicy ZSRR na Ziemi Bydgoskiej

Radzieccy goście zwiedzają spółdzielnie produkcyjne i podziwiają pracę rąk polskiego robotnika

Od wczoraj bawi na terenie woj. bydgoskiego wycieczka przewodników rolnictwa radzieckiego, która brała udział w dożynkach lubelskich, a pu drodze na Pomorze zwiedziła Warszawę. Do Bydgoszczy przybyło 16 osób, wśród których znajdują się m. in. Wasili Pogorełow, członek Kolegium Ministerstwa Gospodarczego, Teodor Iwanowicz Dubkowiecki, poseł do Rady Najwyższej ZSRR, przewodniczący kołchozu „Zdobyc Października” w okręgu kijowskim oraz bohaterka pracy socjalistycznej Maria Skorniakowa, zootechnik w fermie bydła w kołchozie „Gorczycha” w okręgu jarosławskim.

Uczestnicy wycieczki przybyli do Bydgoszczy autobusem około godz. 14.30, witał gromkimi okrzykami zebranej przed Hotelem pod Orłem młodzieży ZMP-owskiej i harcerskiej. Oficjalne powitanie gości nastąpiło w sali Gospody Centralnej przy lampce wina. W wielkiej sali gospody zgromadzili

się przedstawiciele partii, władz cywilnych i wojskowych, bydgoskiego świata pracy oraz delegacje młodzieży ZMP-owskiej i harcerskiej. PZPR reprezentował sekretarz Wydz. Propagandy i Oświaty KW Malinowski, WRN — wiceprzewodn. Jakubowicz, MRN —

przewodn. Maludziński.

Gości obdarowano, wśród okrzyków na cześć chłopów radzieckich, licznymi wiązkami czerwonych kwiatów. Po przemówieniach powitalnych przedstawicieli PZPR, WRN oraz delegatów harcersstwa i ZMP zabrał głos przewodniczący wycieczki Wasili Pogorełow: — Pozwólcie nam, delegatom chłopów ZSRR, złożyć całemu światu pracy ziemi bydgoskiej od narodu radzieckiego gorące, serdeczne powitanie i zapewnienie naszej dla was przyjaźni.

Przyjeźdźcy z dnia na dzień tężeje i żadnym wrogiem nie uda się jej osłabić, ani rozzerwać.

Jesteśmy w Polsce zaledwie tydzień, a zdaje nam się, że bawimy u was już cały rok, tak nas tu wszędzie serdecznie i mile witają. Zwiedziliśmy fabryki i zakłady pracy, podziwialiśmy nową Warszawę, którą odbudowuje cały naród polski, braliśmy udział w dożynkach w Lublinie, widzieliśmy wiele nowych fabryk i domów — słowem podziwialiśmy pracę rąk polskiego robotnika.

Na cześć tego robotnika i całej klasy pracującej Polski Ludowej wznoszę toast — „Niech żyją”!

W dalszym ciągu przemawiał jeszcze Teodor Dubkowiecki, życząc światu pracy Polski Ludowej dalszych sukcesów na drodze do socjalizmu.

Program pobytu wycieczki rolników radzieckich na Pomorzu przewidywał w dniu wczorajszym zwiedzanie spółdzielni produkcyjnych w powiecie wyrzyskim i świeckim oraz jednej z fabryk w Bydgoszczy. W dniu dzisiejszym jed na grupa udała się do Inowrocławia, druga do Szubina, gdzie program prze widuje m. in. narady powiatowych ak tywów rolniczych oraz zwiedzanie PGR-ów i POM-ów.

Wieczorem po przyjeździe obu grup do Bydgoszczy nastąpi pożegnanie gości. W dniu 15 bm. po śniadaniu goście udadzą się na Wybrzeże. (f).

Obludne przemówienie Attlee nie zdoła zamaskować agresywnych poczynań rządu angielskiego

LONDYN (PAP) Jak już donosiliśmy we wtorek rozpoczęła się nadzwyczajna sesja parlamentu brytyjskiego, na której premier Attlee wygłosił exposé.

Omawiając sytuację międzynarodową Attlee usiłował bronić dawno już zdemaskowanej amerykańskiej wersji wydarzeń koreańskich próbując całą winę za nie przerzucić na Koreańską Republikę Ludowo-Demokratyczną. Wersją Attlee posłużył się dla zamaskowania agresywnych poczynań rządu angielskiego który zażądał od parlamentu zahamowania decyzji w sprawie przedłużenia okresu służby wojskowej z 1,5 roku do 2 lat i znacznego podwyższenia żołdu.

Utrzymując obludnie, jakoby decyzje te miały służyć „zapobieżeniu” wojny, premier labourystowski zastrzegł się z góry, że opozycja H. konserwatyści zobowiązali się do poparcia posunąć rządu.

Kreśląc plany dalszej — w ciągu 3

najbliższych lat — rozbudowy brytyjskich sił zbrojnych i wzmocnienia wyścigu zbrojeń, Attlee zapowiedział sforsowanie w Anglii 2 nowych dywizji i 1 brygady piechoty oraz wysłanie do Niemiec jeszcze jednej dywizji, dopro wadzając cyfrę stacjonujących tam dywizji brytyjskich do trzech. Attlee poświęcił w swym przemówieniu wiele miejsca usprawiedliwieniu polityki re-militaryzacji Niemiec Zach. i odrodzenia armii zachodnio-niemieckiej podkreślając rolę jaką armia ta odgrywać będzie w systemie agresywnego paktu atlantyckiego.

Stwierdzając, że stopień realizacji tych planów zależy będzie od wysokości „pomocy” amerykańskiej, Attlee zmuszony był oświadczyć, że rozszerzenie produkcji zbrojeniowej i zmniejszenie produkcji przeznaczony dla potrzeb ludności cywilnej, wpłynę ujemnie na sytuację finansową Anglii, zwiększając deficyt jej bilansu płatniczego.

300 tys. Koreańczyków ginie z głodu

w amerykańskich obozach dla „uchodźców”

GENEWA (PAP) Według doniesień z Paryża, korespondent, dziennika „Monde” w Korei nadesłał opis potwornych warunków, panujących w amerykańskim obozie „uchodźczym”, znajdującym się w niewyzwolonej jeszcze części Korei. Korespondencja nosi tytuł: „S O. S. pod adresem Organizacji Narodów Zjednoczonych, 300 tys. umierających z głodu Koreańczyków znajduje

się w agonii w dolinie strachu”. Korespondent podaje wstrząsający opis niesłychanych cierpień 300 tys. spędzonych przez Amerykanów do obozów dla „uchodźców” Koreańczyków. Jest to ludność, przymusowo wypędzona przez lisymanowców i Amerykanów z tych rejonów Korei, które następnie zostały wyzwolone przez armię ludową.

„Brak słów — pisze korespondent — dla wyrażenia cierpień ludzi, przebywających w obozie. Był Buchenwald był Dachau, lecz to, co widziałem w obozie Koreańczyków — nie wyrzykuje porównania z niemieckimi kałami. Jest to prawdziwe piekło na ziemi. Widziałem ludzi, którzy nie otrzymują żadnego pożywienia i są pozabawieni odzieży. Ludzie ci umierają z głodu...”

Życzenia CRZZ dla red. Fiedlera

WARSZAWA (PAP) Z okazji 70-iej rocznicy Centralna Rada Związków Zawodowych przesłała na ręce Fr. Fiedlera pismo treści następującej:

CRZZ przesyła Wam, nieustraszonemu bojownikowi o wyzwolenie społeczne i narodowe polskich mas pracujących najserdeczniejsze pozdrowienia z okazji 70-iej rocznicy Waszych urodzin.

W imieniu milionowych rzesz członków Zw. Zawodowych Polski Ludowej życzymy Wam z całego serca zdrowia i długich lat życia w walce o nasze wspólne ideały, o zbudowanie ustroju socjalistycznego”.

Marshall ministrem obrony USA

WASZYNGTON (PAP). Prezydent Truman przyjął dymisję doychczasowego ministra obrony USA Johnsona oraz mianował na jego miejsce generała Marshalla. Marshall obejmie swe nowe funkcje 19 bm.

„Miesiąc Prasy Komunistycznej” we Włoszech

RZYM (PAP). W całych Włoszech odbywają się manifestacje i uroczystości z okazji „Miesiąca Prasy Komunistycznej” zorganizowanego w myśl apełu kierownictwa Komunistycznej Partii Włoch.

10 bm. odbył się w Bolonii potężny wiec z udziałem około 150.000 osób. W którym przemawiał członek kierownictwa K. P. Włoch Scocimmaro. W tym samym dniu na wiecu w Turynie przemawiał senator komunistyczny Negerville.

W ciągu tygodnia na fundusz prasy komunistycznej zebrano 58 mil. lirów. „Unita” podaje, że robotnicy zakładów „Pignone” we Florencji, którzy już od 12 dni strajkują na znak protestu przeciwko redukcjom, wpłacili na fundusz prasy komunistycznej 100.000 lirów.

Ciężka sytuacja ekonomiczna Indii

MOSKWA (PAP). Agencja TASS donosi z Delhi, że prasa indyjska bije na alarm w związku z szybko pogarszającą się sytuacją gospodarczą Indii.

W wielu prowincjach pogorszenie to wiąże się z klęskami żywiołowymi, lecz główne źródło leży w istniejących w Indiach stosunkach politycznych i społecznych. Panoszenie się obcego kapitału oraz system feudalno-obszarniczy w rolnictwie powodują niestabilne spekulacje zbożem i innymi artykułami pierwszej potrzeby.

W prowincji Madras i w okręgu Malabar panuje głód. Zagroza on również ludności zachodniego Bengalu. Minister robot publ. prowincji Bombaju oświadczył, że w samym tylko Bombaju co najmniej 1,2 mil. ludzi nie ma mieszkań.

Manifestacje antywojenne przed gmachem Izby Gmin

LONDYN (PAP). We wtorek w dniu otwarcia nadzwyczajnej sesji parlamentu brytyjskiego, na której premier Attlee wygłosił exposé, gmach Izby Gmin stał się terenem antywojennych manifestacji ludności.

Tysiące mieszkańców ścignęło do Londynu z różnych zakątków kraju celem złożenia protestów przeciw planom wojennym rządu. Wśród delegatów znajdowali się weterani wojenni, matki rekrutów, robotnice fabryczne, hutnicy, robotnicy stoczni itd. Delegacja dokerów londyńskich przybyła

Delegat ZSRR demaskuje jeszcze raz prowokacyjną politykę USA na Dalekim Wschodzie

NOWY JORK (PAP) Na posiedzeniu wtorkowym, Rada Bezpieczeństwa przyłączyła się do dyskusji nad skargą rządu Chińskiej Republiki Ludowej przeciwko zbombardowaniu przez Amerykanów terytorium chińskiego. Rada Bezpieczeństwa miała rozpatrzyć dwa projekty rezolucji: 1. rezolucji radzieckiej potępiającej bezprawną akcję Stanów Zjednoczonych i wzywającą USA do zaprzestania tej akcji; 2. rezolucji amerykańskiej przewidującej utworzenie komisji w celu „zbadań” tych bombardowań.

Mimo że skarga, złożona została przez rząd Chińskiej Republiki Ludowej, Stany Zjednoczone i delegacje znajdujące się pod ich wpływem sędziowały 11 bm. propozycję ZSRR w sprawie zaproszenia i wysłuchania przez Radę przedstawicieli rządu chińskiego.

Otwierając posiedzenie Rady, przewodniczący, delegat brytyjski, Jebb przyznał, że jeśli Rada przystąpi najpierw do rozpatrzenia rezolucji amerykańskiej, to odstąpi od zasad procedury obowiązujących w Radzie Bezpieczeństwa.

Delegat amerykański Austin domagał się otwarcia, by zasady procedury zostały naruszone i by Rada Bezpieczeństwa rozpatrzyła najpierw projekt rezolucji amerykańskiej. Jebb przemawiając nie w charakterze przewodniczącego, lecz w charakterze delegata Anglii, po parę żądanie Austina.

Następnie zabrał głos delegat ZSRR. Stany Zjednoczone — powiedział Malik — chcą narzucić Radzie Bezpieczeństwa swe cyniczne melodie postępowania i wysłać do Chin komisję nie pytając chińskiego rządu ludowego o zgodę.

W konkluzji Malik oświadczył, że delegacja radziecka uważa za wskazane rozpatrzenie zarówno radzieckiego jak i amerykańskiego projektu rezolucji, lecz w kolejności ich złożenia, zgodnie z wymaganiami zasad procedury. Przewodniczący Jebb zaproponował odbycia głosowania na tym która z rezolucji ma być w pierwszej kolejności rozpatrzona.

Stany Zjednoczone, Anglia, Francja, Egipt, Norwegia, Ekwador i Kuba wypowiedziały się za tym, by najpierw rozpatrzone zostały rezolucje amerykańskiej. Zw. Radziecki wypowiedział się przeciwko temu, a Jugosławia i Indie powstrzymały się od głosu.

Następnie przewodniczący Jebb udzielił głosu Malikowi w dyskusji nad merium sprawy. Delegat radziecki stwierdził, że Rada Bezpieczeństwa otrzymała od chińskiego rządu ludowego dwie depezy w sprawie agresji USA przeciwko terytorium Chin, — jedną z 28 sierpnia a drugą z 30 sierpnia. Depezy te stwierdzają, że amerykańskie samoloty wojskowe dokonały nalotu na terytorium Chin Ludowych ze bijając i raniąc obywateli chińskich i uszkadzając urządzenia kolejowe.

Rada Bezpieczeństwa — powiedział Malik — powinna potępić te bezprawne działania Stanów Zjednoczonych, obarczyć USA odpowiedzialnością za nie i zmusić do poniesienia konsekwencji. Rada Bezpieczeństwa powinna wezwać USA do unikania na przyszłość powtórzenia podobnych działań.

Związek Radziecki uważa, że uchwalenie jego rezolucji w tej sprawie przyczyni się do utrzymania pokoju i bezpieczeństwa.

Nieprzejmowane stanowisko delegacji amerykańskiej odmawiającej wyrażenia zgody na propozycję ZSRR zaproszenia do Rady Bezpieczeństwa przedstawicieli chińskiego rządu ludowego świadczy o tym, że Stany Zjednoczone obawiają się całkowitego wyjaśnienia tej sprawy. Malik podkreślił, że oprócz tego Stany Zjednoczone liczą na to, że wśród członków komisji uda im się przemycić kilku agentów wywiadu na terytorium Chin.

Następnie zabrał głos delegat amerykański Austin, który wezwał członków Rady do przeprowadzenia głosowania nad projektem rezolucji Stanów Zjednoczonych.

Delegacja radziecka głosowała przeciwko rezolucji amerykańskiej; Jugosławia i Indie powstrzymały się od głosu; przedstawiciel Kuomintangu nie brał udziału w głosowaniu. Pozostali członkowie Rady głosowali za rezolucją amerykańską.

Resolucja została odrzucona wobec tego, że jeden ze sławnych członków Rady — Związek Radziecki — głosował przeciwko niej.

Następnie odbyło się głosowanie nad projektem rezolucji radzieckiej. Związek Radziecki głosował za rezolucją; Jugosławia powstrzymała się od głosu; przedstawiciel Kuomintangu nie brał udziału w głosowaniu. Pozostali członkowie Rady głosowali za rezolucją radziecką.

Po głosowaniu przewodniczący Jebb zaproponował, — mimo, że na porządku dziennym Rady znajdowała się skarga przeciwko agresji wobec wyspy Taiwan (Formoza), by następnie posiedzenie nie odbyło się 18 bm.

Mechaniczna większość bloku amerykańskiego uchwaliła ten wniosek.

WARSZAWA (PAP). Centralna Rada Zw. Zaw. wysłowała nast. pismo do prezydenta Republiki Francuskiej Vincenta Auriola.

W imieniu przeszło 4 milionów ludzi pracy, zorganizowanych w polskich związkach zawodowych, protestujemy jak najostrzej przeciwko nowej fali re-

presji, aresztowań i wysiedleń skierowanej przeciwko obywatelom polskim, zamieszkałym we Francji.

Polscy robotnicy i górnicy którzy brali udział we francuskim ruchu oporu, przelewając krew w walce ze wspólnym wrogiem narodu polskiego i francuskiego — hitlerowskim najeźdźcą, zostali brutalnie oderwani od swych rodzin, aresztowani i wysiedleni, chociaż nie można im było zarzucić jakiegokolwiek czynu, sprzecznego z interesami Francji.

Polska klasa robotnicza jest głęboko przekonana, że lud francuski, miłujący pokój i wierny szczerym tradycjom rewolucyjnym i humanistycznym Francji, potępi jak najsurowiej niczym niesprawiedliwą akcję represyjną przeciwko emigrantom, która przypomina najbardziej ponury okres okupacji.

W imieniu mas pracujących Polaków żądamy natychmiastowego zaprzestania represji przeciwko Polakom zamieszkałym we Francji, represji, które są sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa i sprawiedliwości, a odpowiadają jedynie żądanom i interesom imperialistycznych podległych wojennych — siewców nienawiści między narodami i podpalaczy światła.

Centralna Rada Związków Zawodowych.

Nasz dodatek „Świątek Dzieci” ukaże się w jutrzejszym numerze.

W drugą rocznicę utworzenia

Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej

PEKIN (PAP) Jak podaje radio Phe-nian, naród koreański uroczysto obchodzi drugą rocznicę utworzenia Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej. Obszerne przemówienie radiowe wygłosił do narodu koreański wódz naczelny armii ludowej Kim Ir-Sen.

Po wysłuchaniu przemówienia wódza naczelnego, ludność koreańska wsi i miast i robotnicy zakładów przemysłowych wyrazili gotowość wzmocnienia pomocy dla armii ludowej, zobowiązując się do zwiększenia produkcji i do odbudowy zakładów, zburzonych przez nieprzyjaciela.

Robotnicy fabryk i przedsiębiorstw w Phenianie zadeklarowali na wielkim wiecu pełne poparcie dla rządu i armii ludowej.

Masy pracujące Polski żądają zaprzestania represji przeciwko Polakom zamieszkałym we Francji

WARSZAWA (PAP). Centralna Rada Zw. Zaw. wysłowała nast. pismo do prezydenta Republiki Francuskiej Vincent Auriola.

W imieniu przeszło 4 milionów ludzi pracy, zorganizowanych w polskich związkach zawodowych, protestujemy jak najostrzej przeciwko nowej fali re-

presji, aresztowań i wysiedleń skierowanej przeciwko obywatelom polskim, zamieszkałym we Francji.

Polscy robotnicy i górnicy którzy brali udział we francuskim ruchu oporu, przelewając krew w walce ze wspólnym wrogiem narodu polskiego i francuskiego — hitlerowskim najeźdźcą, zostali brutalnie oderwani od swych rodzin, aresztowani i wysiedleni, chociaż nie można im było zarzucić jakiegokolwiek czynu, sprzecznego z interesami Francji.

Polska klasa robotnicza jest głęboko przekonana, że lud francuski, miłujący pokój i wierny szczerym tradycjom rewolucyjnym i humanistycznym Francji, potępi jak najsurowiej niczym niesprawiedliwą akcję represyjną przeciwko emigrantom, która przypomina najbardziej ponury okres okupacji.

W imieniu mas pracujących Polaków żądamy natychmiastowego zaprzestania represji przeciwko Polakom zamieszkałym we Francji, represji, które są sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa i sprawiedliwości, a odpowiadają jedynie żądanom i interesom imperialistycznych podległych wojennych — siewców nienawiści między narodami i podpalaczy światła.

Centralna Rada Związków Zawodowych.

Nasz dodatek „Świątek Dzieci” ukaże się w jutrzejszym numerze.

Sport

W nadch. niedzielę 17 bm. odbędzie się w Bydgoszczy na stadionie Związku Atrakcyjne spotkanie piłkarskie, które śmiało można nazwać gwiazdkiem sezonu. Na zieloną murawę wyjdą reprezentacje Kolegium Sędziów i Zarządu PZPN Okręg Bydgoski.

W bramce Zarządu wystąpi jego prezes Kl. Nowak rezerwowym będzie przew. WG i D — Gołc. Atak, w którym zagrają m. in. prezes Kolejarza toruńskiego — Włosek, sekretarz Zarządu — Zieliński, kpt. Krupiński, kpt. Wiśniewski — poprowadzi do walki przew. WKKF — F. Dąbrowski. Formacje obronne zostaną obsadzone przez Rosłowski i Sołowski, a filarem pomocy, w której zagra Kamieniarz, Guca i Pszonka, będzie znany piłkarz — Ziółkowski. W bramce sędziów zobaczymy Łapczyński, a ich atakowi będzie przewodził sędzia międzynarodowy — Przybysz, mając obok siebie swego syna.

W drużynie sędziów zagrają prócz tego Santowski, Skopowski, Zmudzński, Kroll, Lubawy, Kowalski, Sikora, Biskupski, Matuzewski, Kończal, Maksa oraz ukryty talent — Żmura. Początek meczu o godz. 10.30. Dochód przeznaczony jest na odbudowę Warszawy.

coś niezwykłego. Brzmiała w nim jakieś nerwowe, niespokojne nutki. Przystanął.

Szła ku niemu szybko, wysoka, szczupła w ciemnej spódniczce i obcisłym swetrze, uwydatniającym jeszcze bardziej dziewczęcą wiotkość jej sylwetki. Twarz miała zarumienioną. Nie wiadomo tylko — czy wskutek szybkiego marszu, czy wskutek wydarzeń, jakie zaszły...

— Co się stało? — zapytał.

Nie odpowiedziała od razu. Zbliżyła się doń i ujęła go za rękę. Popatrzyła mu w oczy.

— Ojca wywieźli do Kielec... — wyjaśniła cicho.

Twierdząco skinął głową.

— Wiem o tym. Mówił mi Raczek. Chciałem rozmawiać z tym lekarzem, niestety, nie udało mi się. Już wyjechał.

Szli szosą. Marta powoli odzyskiwała spokój.

— To był dla mnie straszny wstrząs — mówiła — jestem całkowicie wyprowadzona z równowagi. A matka po prostu odchodzi od zmysłów...

Spojrzał na nią z ukosa. Wydała mu się dziwnie samotna i bezbronna.

— A jak ty sądzisz — zapytał — czy ojciec naprawdę jest chory?

— Tak — odparła bez namysłu — naprawdę. Wystarczy tylko na niego spojrzeć. Zmienił się ogromnie. Mówi od rzeczy. Nikogo nie poznaje. Nawet matki...

— Czy stawał opór?

— Nie. Zapadł w stan jakiejś apatii. Gdy przybył kpt. Suchy z tym lekarzem z Kielec nie zamienił z nimi ani jednego słowa. Był cichy i potulny, jak małe dziecko. Jedynie, kiedy prowadzili go do auta, spojrzał na matkę i powiedział, żeby nie cieszyła się, bo i tak jej nie da rozwodu. Matka wybuchnęła płaczem...

Dotarli do drogi, prowadzącej ku domowi Sochów.

— Bądź dobrej myśli, Marto... Nie jest tak źle, być może, że to chwilowy wstrząs, który szybko minie. Nie gryź się tym...

JERZY SZEŁIGA

113

Ten zaś, jakby nie spostrzegł obecnych, Wstał z fotela, podszedł do okna i patrząc gdzieś przed siebie, goniąc wzrokiem chłury, zwisające nad płaskim wilgotnym krajobrazem — mówił:

— Najlepiej będzie jeśli go sprzedam. Uniknę wtedy wielu kłopotów. Herbert nie przeciwko temu mieć nie będzie. Chyba... — zawahał się, spojrzał do tyłu i zawołał pod adresem Raczka — Jak pan sądzi panie kolego, czy Herbert będzie miał coś przeciwko mojemu zamiarowi sprzedania tartaku?

Raczek bezradnie wzruszył ramionami. Też czuł się nieswojo. Bywał już w rozmaitych kłopotliwych sytuacjach, z różnymi ludźmi rozmawiał, wiele przygód miał w swym niedługim wprawdzie, lecz burzliwym życiu — ale po raz pierwszy znalazł się w tak zagmatwanym położeniu. Kogo ma przed sobą — czy człowieka istotnie chorego, czy symulanta? Jak to stwierdzić? Czy w ogóle można to stwierdzić? Jak się zachować?

Frasobliwie spojrzał na plutonowego, lecz widząc, że i ten nie jest w stanie przyjść mu z pomocą — powiedział:

— Niech się pan, panie doktorze, ubiera. Pojedzie pan z nami!

Łeński nawet nie usłyszał. Ciagle stał przy oknie i mamrotał coś pod nosem.

— Niech się pan ubiera! — powtórzył z naciskiem podchorąży. Nie pomogło to wiele. Doktor umilkł na sekundę, a potem zupełnie nieoczekiwanie parsknął śmiechem. Plutonowego aż podrzuciło.

— Ha, ha, ha! — śmiał się doktor — 80 tysięcy! Dobry kawał! 80 tysięcy! Czy pan żartuje, drogi panie? Ha, ha, ha!

Oczy pani Łeńskiej zaśnily łzami. Szloch pochwylił ją za gardło. Raczek wydobyl z kieszeni chusteczkę i przetarł nią spłonięte czoło. Podszedł do plutonowego.

— Słuchajcie... — szepnął mu na ucho — Pojedźcie do tartaku i zreferujecie wszystko kpt. Suchemu. Niech decyduje, co robić. Według mnie należałoby przede wszystkim postarać się o lekarza-psykiatry. Ja będę tu czekał na wasz powrót...

Plutonowy skinął głową i opuścił pokój.

Zapadła w nim cisza. Raczek usiadł na brzeжку jednego z krzeseł i nie spuszczał wzroku z Łeńskiego, zastanawiał się w duchu nad tym czy istotnie ma przed sobą człowieka, dotkniętego chorobą, czy też trafił na niezwykle przebiegłego i podstępного lisa, świadomie pragnącego wprowadzić go w błąd...

Po chwili jednak doszedł do wniosku, że to drugie przypuszczenie jest przypuszczeniem mylnym, że nie ma do czynienia z wypadkiem symulacji.

Łeński był chory. To nie ulegało wątpliwości.

Siedział nieruchomo przy oknie, jak posąg wykuty z profiru, tępym wzrokiem wpatrywał się w szybę i mruzczał pod nosem jakieś brednie, całkowicie pozbawione sensu, nie łączące się w żadną spójną całość, po prostu oderwane strzępki zdań. Od czasu do czasu uśmiechał się jakimś niepokojącym, upiornym śmiechem...

Tak, dr Leopold Łeński nie symulował... To było pewne.

Kiedy wychodził z tartaku — spotkał Martę. Była już pewnie godzina trzecia. Niebo nieco pociemniało, zupełnie jakby ktoś je posypał cieniutką warstwą popiołu. Ciagle zbierało się na deszcz.

— Nareszcie cię znalazłam Andrzeju! — zawołała z daleka i po tonie jej głosu zorientował się, że zaszło

Kalendarzyk

Czwartek, 14 września 1950 r.
 Katolicki: Podw. św. Krzyża, Bernarda, Cypriana
 Słowiański: Chronisława.

TORUŃ

ODDZIAŁ „IKP” w lokalu Stronnictwa Demokratycznego, ul. Chelmińska 16 — Godziny urzędowania 10—12, tel. nr 1582

Teatr Ziemi Pomorskiej — nieczynny.

REPERTUAR KIN

Wolność — Ostatni pokolenia. Orzel: Córka młynarza (16, 18 i 20.30) Bałtyk: Piomienie 17.30 i 20.

DYZURY APTEK

Apteka Radziecka ul. Stalingradzka 27. Pogotowie Ratunkowe PCK. tel. 222.

(kz). Kom. Miejski Stronnictwa Demokratycznego podaje do wiadomości, że zaangażował z dniem dzisiejszym kol. Baranowski. Uprawniony on jest do zbierania składek członkowskich na terenie m. Torunia.

(kz). Państw. Zarząd Dróg Wodnych kontynuuje działalność wycieczkową, wykorzystując resztki letniej pogody. Ostatnio przyjemne połączone z pożytecznym, tj. zorganizowano wycieczkę do Gór Kalarzyńskich, przeznaczając zysk na odbudowę Warszawy. Zebrano ogółem dochód w wysokości 32.522 zł, które zostały przekazane Komitetowi Odbudowy Warszawy w Toruniu.

(kz). W sali Prezydium Pow. Rady Narodowej odbyła się konferencja aktyw obrótców pokoju, na której sprawozdanie z kongresu w Warszawie złożyli delegaci: A. Wojsz i Fr. Chojnacki. Przedyskutowano plan pracy na przyszłość i podjęto zobowiązania uaktywnienia jej na wszelkich możliwych odcinkach w powiecie. Konferencja odbyła się przy udziale delegata Woj. Kom. Obrótców Pokoju A. Ryczki.

(kz). W Collegium Maximum w Toruniu w dniu 16 bm. odbędzie się wielki wieczór rewiowy. W programie laniec, muzyka, recytacja itd. Wieczór organizuje Zw. Zaw. Prac. Budowlanych w Toruniu. Wystąpią najlepsze zespoły świetlicowe Budowlanych, znane z wysokiego poziomu produkcji artystycznych. Bilety na imprezę nabyć można w Pow. Radzie Zw. Zaw. przy ul. Żeglarskiej 15. Dochód z wieczoru przeznaczony jest na odbudowę Warszawy.

(kz). W Toruniu otwarto Państwowe Zakłady Odzleży Mierowej. Zakłady mieszczą się przy ul. Łaziennej i mają za zadanie zaopatrzyć świat pracy w odzież miewarową. Na otwarcie przybyli przedstawiciele PZPR, MRN, PRZZ, oraz wielu innych. W przemówieniach podkreślono wagę zadań nowej placówki w realizacji Planu 6-letniego.

Wystawa w Toruniu

Salony wystawowe „Domu Plastyków” w Toruniu (ul. Chelmińska 16) gościć będą już w najbliższym czasie kolekcję najcenniejszych dzieł malarstwa i grafiki wybranych z Pierwszej Ogólnopolskiej Wystawy Tematycznej w Warszawie.

Wystawa ta umożliwi tym wszystkim, którzy nie mieli możliwości zwiedzenia tego najpoważniejszego pokazu najnowszej plastyki polskiej w Muzeum Narodowym w Warszawie, zapoznanie się z szeregiem dzieł współczesnych artystów polskich, których twórczość oparta jest na założeniach realizmu socjalistycznego.

REFLEKTOREM po toruńskim bruku

Jesień. Pierwsze liście polecały z drzew w pięknym parku. Ruszył pełną parą rok szkolny, a na widowni znajduje się... rok akademicki. Toruń zarościł się wkrótce od biały czapek, ożywił się i zamigocą od światła domy akademickie. Warsztat potężnej uczelni kopernikowskiej drgnie i ruszy przed siebie. Jego przyszłość jest pełna zdobywczy: powstaną nowe domy, nowe zakłady. W ramach Planu 6-letniego wyróżnie w Toruniu „miasteczko uniwersyteckie”. Jego głównym terenem będzie rejon przyległy do ul. Św. Jerzego. Otwarcie roku akademickiego 1950-51 będzie miało charakter uroczysty i odbędzie się w początkach października.

Na skwerze przy Pl. Rapackiego zdarzył się drobny wypadek. Zaczajony w krzakach wielki wilczur rzucił się na chłopca i przewrócił go na ziemię. Wilczur miał wprowadzić założony kaganiec, ale dziecko najedło się strachu. Na Rynku Staromiejskim jakiś drobny i złośliwy piesek (bez kagańca) zaczął kolejno pięć osób, dobiera-

Wszystko dla Warszawy

WŁOCŁAWEK (Dan) Tegoroczna akcja zbierania funduszy na odbudowę Warszawy prowadzona jest na terenie powiatu wrocławskiego z tak wielkim nasileniem, jakiego dotychczas nie było. Do sprawy tej przywiązują wielkie znaczenie nie tylko poszczególne miasta, czy gminy, ale nawet najmniejsze gromady. Toteż akcja zbierania opłat stałych jest bardzo ożywiona, czego np. najlepszym dowodem jest fakt, że gromada Boniewo już w pierwszym tygodniu września uregulowała

w 100 proc. przypadające na mieszkańców tej gromady stałe świadczenia. Na terenie gminy Lubień zebrano w ciągu pierwszych trzech dni września ponad 33 tys. zł, a w gromadzie Kaliski w ciągu jednego dnia ponad 11 tys. zł. Ogółem w ciągu trzech pierwszych dni września rb. zebrano w powiecie około 50 tys. zł.

Oprócz dobrze prowadzonej i rozwijającej się akcji zbierania opłat stałych, zgłoszono organizację szeregu imprez drobnych, oraz imprez na większą skalę. W

różnych terminach zostaną, lub już zostały zorganizowane zabawy ludowe, imprezy artystyczne i loteria fantowa. Zaplanowano i częściowo już wykonano w Brześciu Kujawskim dwie imprezy artystyczne, dwie zabawy ludowe i loterię fantową, w Chodczu — akademię i zabawę taneczną, w Lubieniu — akademię i zabawę taneczną, w Lubrańcu — zabawę taneczną i wieczornicę artystyczną, w Chodczu — szereg imprez dochodowych, w Falborzu — dwie zabawy ludowe, w gminie Lubień — trzy odczyty propagandowe i imprezy dochodowe, w gminie Piaski — dwie imprezy propagandowe, w gminie Przedecz — trzy zabawy ludowe i w gminie Wieniec — loterię fantową oraz 11 zabaw ludowych. Imprezy organizują nie tylko gromadzkie, gminne, czy też miejskie Komitety Odbudowy Warszawy, lecz także poszczególne organizacje społeczne, jak ZMP, Liga Kobiet, Kola Gospodyń Wiejskich, straż pożarna, przy czym te ostatnie do tego czasu wykazały jak największą aktywność.

Z życia Str. Dem.

W Wąbrzeźnie odbyło się ogólne zebranie członków Spółdzielczych Zakładów Fryzjerskich, na które przybył również I sekr. pol. Pow. Kom. Stronnictwa Demokratycznego, kol. Wysokiński. Po zagajeniu zebrania przez kol. Burzyńskiego i wybraniu prezydium zebrania, referat polityczny wygłosił kol. Wysokiński. W referacie prelegent, nawiązując do gospodarki wewnętrznej za czasów sanacji, omówił konsolidację klasy robotniczej i mas chłopskich, inteligencji pracującej, rzemiosła i drobniomieszczactwa w ruchu oporu za czasów okupacji. Po scharakteryzowaniu okresu planu 3-letniego i roli, jaką wniosły w dzieło odbudowy poszczególne warstwy społeczeństwa polskiego, omówił szczegółowo istotę przemian w powojennej Polsce. Podkreślił przy tym rolę klasy robotniczej, która wzięła w swe ręce władzę i stworzyła podwaliny demokracji ludowej. Następnie mówca omówił plan 6-letni, wskazując jako konieczność zespolenia wszystkich wysiłków całego społeczeństwa wokół tego planu, w którego wykonaniu powinno wziąć udział rzemiosło zorganizowane, jak i bezpartyjne. Bazą mobilizującą rzemiosło do szerokiego udziału w planie 6-letnim — jest Stronnictwo Demokratyczne, towarzyszące klasie robotniczej w budowie podstaw socjalizmu.

Na zakończenie odczytano rezolucję, po czym kol. Świątalski zwrócił się do zebranych dziękując im za zrozumienie i właściwe podejście do zagadnień rzemiosła w obecnej sytuacji.

W ramach obchodu święta spółdzielczości — w Rychnowie pow. Toruń odbyła się uroczysta akademicka, zorganizowana przez Zw. Prac. Spółdzielczych. Referat zasadniczy wygłosił tu znany działacz na niwie spółdzielczej prezes GSS Chł. — Szczepański. Prelegent uwzględnił wszystkie sprawy dot. gospodarki państwowej na drodze realizacji planu 6-letniego. Omawiając rozwój Spółdzielni w Rychnowie, prezes podkreślił, że zawiązała się ona z niewielkich składek członkowskich, a obecnie zatrudnia 40 pracowników i wysuwa się na pierwsze miejsce w powiecie toruńskim. Zawdzięczać to należy energii wszystkich pracowników.

Rychnowo w pierwszej linii spółdzielczości w powiecie

TORUŃ (kz) W ramach obchodu święta spółdzielczości — w Rychnowie pow. Toruń odbyła się uroczysta akademicka, zorganizowana przez Zw. Prac. Spółdzielczych. Referat zasadniczy wygłosił tu znany działacz na niwie spółdzielczej prezes GSS Chł. — Szczepański. Prelegent uwzględnił wszystkie sprawy dot. gospodarki państwowej na drodze realizacji planu 6-letniego. Omawiając rozwój Spółdzielni w Rychnowie, prezes podkreślił, że zawiązała się ona z niewielkich składek członkowskich, a obecnie zatrudnia 40 pracowników i wysuwa się na pierwsze miejsce w powiecie toruńskim. Zawdzięczać to należy energii wszystkich pracowników.

W r. 1951 przewiduje się rozbudowę magazynów zbożowych, technicznych i podreecznych z funduszy przeznaczonych na ten cel. Szczególnie dobrze postawiona tu była akcja „H” i sklepy terenowe. Na zakończenie przemawiający zaapelował do zebranych o wartościowy wkład pracy w realizacji dalszego dzieła odbudowy wsi i Państwa Ludowego. Zaznaczyć należy, że pracownicy Żółtowski i Pawlakówna otrzymali dyplomy uznania i nagrody 10.000 złotych.

Akademia miała również część artystyczną, w której wystąpił zespół zorganizowany przez Związek. W bogatym programie na szczególne wyróżnienie zasłużyła H. Morawska za recytację wiersza pt. „Pokój” Iwaszkiewicza. Akademii zakończono odśpiewaniem Międzynarodówki.

Już trwają przygotowania do spisu narodowego w Toruniu

Narodowy spis powszechny jest jednym z najważniejszych zagadnień organizacyjnych w roku 1950. Korespondent naszego pisma uzyskał w tej sprawie wywiad u wiceprzew. Prezydium MRN w Toruniu, Jana Borka (Stronnictwo Demokratyczne). Wprawdzie spis przeprowadzony zostanie dopiero w dniach 3—6 grudnia br. — oświadczył nasz rozmówca — ale jego potężny aparat budujemy już we wrześniu i październiku. Miesiące te przeznaczone zostały na prace przygotowawcze. W listopadzie zamierzamy przeszkolić około 450 komisarzy spisowych na szczeblu obwodowym, rejonowym i dzielnicowym. Komisja nasza pracuje w kierunku werbunku takich ludzi spośród urzędników, uczniów licealnych, pracowników umysłowych, studentów itd. Liczymy na pomoc PZPR, ZSL, SD, ZNP, ZMP, ZAMP, Ligi Kobiet i PRZZ. Z tych środowisk pragniemy wyłonić masę ludzi pracowitych i od powiedzialnych. Zadanie, które nas czeka, jest wielkiego formatu. Narodowy Spis Powszechny obejmując całość potencjału ludnościowego i gospodarczego. Musimy wziąć pod uwagę ludność, nie ruchomości, mieszkania, gospodarstwa rolne itd. Jako Miejski Komisarz Spisowy pragnę zaapelować do ogółu ludności o ułatwienie pracy w terenie w rozumieniu wartości statystyk, niezbędnych po okresie zniszczeń wojennych. Trzeba zrozumieć, że są one potrzebne Państwu Ludowemu na drodze do jego planowań i rozwoju. Apeluje również do partii i organizacji, które wymieniałem poprzednio, o dostarczenie ludzi dobrej woli i sumiennych. Przy ich pomocy zadanie wykonamy bezblednie. (kz)

Wrocławskiemu (Dan). W spółdzielni produkcyjnej im. gen. Świerczewskiego w Miechowie została zorganizowana ochotnicza straż pożarna, do której przysłało 15 członków. Prezesem straży został Szczepan Korcz, a kandydatem na naczelnika Stefan Słazewski. Nowozorganizowana straż otrzymała od PZUW molompomę, a z Prezydium Pow. Rady Narodowej ok. 100 metrów węża tłocznych.

INOWROCŁAW

Na centralne dożynki do Lublina wyjechało z powiatu inowrocławskiego ponad 250 chłopów mało i średniorolnych, członków spółdzielni produkcyjnych i przodowników pracy z PGR. Delegatom towarzyszył chór z Szymborza i zespół ludowy z Jaksic.

W tych dniach odbyło się uroczyste zakończenie kursu na fachowców przemysłu cukrowniczego, zorganizowanego przez Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego Przemysłu Cukrowniczego. Kurs ukończyło 238 delegatów z całego kraju. Kierownikiem kursu był ob. Gościński z Kruszwicy, a wykładowcami specjalistami ze Zjednoczenia Przemysłu Cukrowniczego.

W ramach czynu Kongresowego pracownicy Kuj. Spółdz. Spożywców dokonali otwarcia nowego sklepu spożywczego w dzielnicy kolejowej przy ul. Magazynowej. Nowo otwarta placówka cieszy się wielkim powodzeniem mieszkańców tej dzielnicy.

W najbliższych dniach zostaną zwołane zebrania sprawozdawcze Miejskiego, Powiatowego, oraz Gminnych Kom. Obrótców Pokoju, na których podzieli się swymi wrażeniami z Kongresu delegaci miasta i powiatu inowrocławskiego.

W tych dniach odbyło się plenarne zebranie Zw. Zaw. Prac. Przem. Skórzanego z udziałem przedstawicieli PRZZ Kowalskiego i przedstawicieli ORZZ Prac. Przem. Skórzanego z Bydgoszczy Tworowskiego. Na zebraniu tym omówiono sprawę wkładu członków w dzieło odbudowy Warszawy i w tym celu dokonano wyboru komitetu, który będzie czuwał nad tą sprawą. Do komitetu weszli: M. Rózański, T. Wojciechowski i W. Roszak. Zebrani zobowiązali się we wrześniu złożyć drogą składek pewną sumę na ten cel.

WŁOCŁAWEK

Straż pożarna w spółdzielni produkcyjnej

Wrocławskiemu (Dan). W spółdzielni produkcyjnej im. gen. Świerczewskiego w Miechowie została zorganizowana ochotnicza straż pożarna, do której przysłało 15 członków. Prezesem straży został Szczepan Korcz, a kandydatem na naczelnika Stefan Słazewski. Nowozorganizowana straż otrzymała od PZUW molompomę, a z Prezydium Pow. Rady Narodowej ok. 100 metrów węża tłocznych.

Nie niszczyć odpadków!

Wrocławskiemu (Dan). Wszystkie odpadki, jak ścinki krawieckie, kości surowe i wygotowane, kości końskie i zwierząt padłych, makulatura, szkło, butelki przepalone żarówkami, korki itp. stanowią cenny surowiec dla przemysłu, dlatego też należy je odpowiednio zbierać i przynosić do zbiornicy we Wrocławku przy ul. Rokossowskiego 28-30. Zbórnicza plac za odpadki wg ustalonych cenników natychmiast przy odbiorze.

Przodownik pracy na odbudowę Warszawy

TORUŃ (kz) Miejski Kom. Obywatelski Odbudowy m. stołecznego Warszawy nadesłał nam oświadczenie następującej treści: „Rozumiejąc, że odbudowa naszej zniszczonej przez faszystów stolicy jest realizacją poważnego odcinka planu 6-letniego, przekazujemy na fundusz odbudowy kwotę 15.000 zł (piętnaście tysięcy) przyniesiona mi przez Komitet Współzawodniczą za wyniki oszczędnościowe. Uważam, że czyn mój wzmocnił akcję walczących o „pokój”. Siudowski Antoni. Toruńskie Zakłady Przemysłu.

Komitet Obywatelski OW traktuje publikację powyższego oświadczenia jako najserdeczniejsze podziękowanie za ten wzruszający przykład ofiarności na odbudowę Warszawy.

Migawki wrocławskie

Wrocławskiemu (Dan). Miasto nasze posiada dorożki, niektóre ładne, inne znów szpetne, przy czym zorganizowane zostały dla nich specjalne

postoje o czym świadczą ustawione w różnych dzielnicach miasta słupki z tabliczkami i napisem: „Postój dorożek”. Dorożkarze jednak upodobałi sobie tylko trzy punkty postojowe: Plac Wolności, dworzec szerokotorowy i czasami ulicę Piekarską. Na innych postojach zawsze są pustki. Można całymi godzinami czekać np. przy ul. Starodębskiej obok poczty, albo przy dworcu kolei szerokotorowej, i nie ujrzeć się ani dorożki, ani dorożkarza.

Najgorzej przedstawia się sytuacja na Szpetalu, dzielnicy znajdującej się za Wisłą. Mimo urzędowego postaju, nikt nie znajdzie śladu dorożki. Odjeżdżający ze Szpetala, obarczony walizami musi wprawdzie przybyć do Wrocławka, zamówić dorożkę i potem płacić... za dwa kursy, albo też zrezygnować ze wszystkiego, iść przez cały most na Wisłę i przez miasto w kierunku dworca pieszego, dźwigając ciężary. W niedziele, wiele osób osłabionych na skutek ziego stanu zdrowia udaje się dorożką na Szpetal, by wypożyczyć w pięknych żywicznych lasach. Zajeżdżać na Szpetal może, ale wrócić... Chyba, że zamówi znów dorożkę we Wrocławku i zapłaci... za cztery kursy (dwa w jedną stronę i dwa w drugą stronę).

CHOJNICE Zabójstwo

O północy z dnia 8 9 bm. został zaszytyłowany 20 letni Jan Jagła, ciegoła z zawodu, pracownik Spółdzielni Rzemieślniczej w Chojnicach. Morderstwa dokonano na ul. Pocztowej przed domem mieszkania zamordowanego.

Sprawca ohydnej zbrodni zbiegł i dotąd nie został ujawniony. Nasza dzielna MO. prowadzi energiczne śledztwo i jest nadzieja, że morderca zostanie ujęty. (W)

„Fabrykanci cudów” przed sądem

Prokurator Sądu Apelacyjnego w Bydgoszczy wszczął dochodzenie przeciwko oszustom, żerującym w powiatach wrocławskim i aleksandrowskim na wierze w cudy.

Warcholskie elementy, w celu siania zamętu i niepokoju, preparowały w miejscowości Nowak oraz kilka osób, które w perfidny i wyrachowany sposób żerowały na przesądach ludzkich, usiłując wywołać zamęt w ośrodkach wiejskich na Kujawach.

Szalbienie stanę niebawem przed sądami we Wrocławku i Aleksandrowie Kujawskim. (kz)

ZGRZYTY

Marnowanie lekarstw

Wrocławskiemu (Dan). Od dłuższego czasu zwrócono uwagę w miejscowej aptece Ubezpieczalni Społecznej na fakt zamawiania lekarstw i rezygnowania z ich odbioru. Postępowanie takie powoduje psucie się niejednokrotnie cennych lekarstw i naraża na straty nie tylko Ubezpieczalnię Społeczną, ale także i tych chorych, którzy takie same

lekarstwa nie mogą otrzymać z powodu chwilowego braku. Wystarczy tu nadmienić, że w niektórych miesiącach około 100 osób nie odebrało swych lekarstw. Uważamy, że najlepszą melodią w tym wypadku byłoby publiczne wymienianie nazwisk (za pośrednictwem prasy) podobnych szkodników.

Mały felieton

Sport dla starszych panów

Po długotrwałej obserwacji moich znajomych doszedłem do smutnego wniosku, że wśród starszego pokolenia kultura fizyczna znajduje się w stanie całkowitego zaniku.

Wzmyślam dla przykładu prezesa Bumsa. Jakimż to szlachetnym sportem zajmuje się pan prezes? Gra, proszę państwa w bilard w barze „Pod Golonką”!

Albo pan dyrektor Ciuchcia. Ten znów ze wszystkich dyscyplin sportowych uznaje skakanie do tramwaju. Najgorzej jednak myślała ta sprawa u mecenasa Krzykałskiego, który to mecenas codziennie rano gimnastykuje się... dłubiąc sobie nozys!

Jakie tego rezultaty? Wiadomo: zwiolczale mięśnie, brak apetytu, bezsenność, złe samopoczucie ogólnie. Mąż nie przeżył jeszcze pięćdziesięciu wiosen, a już kwoka, sęka i spogląda na tzw. „księżą oborę”. Stania się przy najmniejszym miaterku, nie jest zdolny do żadnej fizycznej pracy. W ogóle — cherlak i oferma.

Dlatego też i w głębszej trosce o teźny fizyczną starszego pokole-

BIEG DŁUGODYSTANSOWY NA 15 M (najlepiej dookoła stołu); **PEYWANIE W WANNIE** (kto nie ma łazienki, może pływać w balii);

REGULARNA JAZDA TRAMWAJEM W GODZINACH PORANNYCH (zastępuje ćwiczenia gimnastyczne, wyrabia mięśnie, hartuje nerwy, dodatnio wpływa na kondycję);

DZWIĞANIE CIĘŻARÓW (oczywiście nie chodzi o ciężary podatkowe, a inne. Np. łakie, jak na naszym rysunku).

Jestem pewien, że gdy starsi panowie solidarnie poprą mój projekt i poczną uprawiać wymienione wyżej gałęzie sportu — wzrosnie ich krzepa i teźny. Znikną cherlacy i znikną mizeroty. Zastąpią ich mężczyźni o szerokich barach i mięśniach ze stali!

A teraz już kończę, moi drodzy, bo po pierwsze tylko tyle słów przeznaczono na czwartek dzisiejszy, a po drugie dochodzi już godz. 17 i muszę iść do Felusia na „tysiąca”.
To też sport.
JUR

P.S. O mały włos a bym zapomniał! Surowo, kategorycznie i stanowczo zabrania się biegać w sposób, jaki widzicie powyżej!

nia, zwracam się z uprzejmą prośbą do tego, kto o tym decyduje, by mężczyznom w wieku od 45 do 99 lat nakazał czynne uprawianie sportu. Jasne, że wiek ma swoje prawa i nie można zmuszać prezesa Bumsa, by wraz ze swoym potężnym „kufrzem” skakał o tyzce, nie można kazać dyrektorowi Ciuchci uczestniczyć w biegach maratońskich, chociaż jeden z najlepszych maratonistów świata, mistrz Europy, Anglik Holden, liczy już sobie — chwala Bogu — 42 lata.

Dla starszych panów trzeba opracować specjalny program, który by uwzględniał ich możliwości fizyczne. Oto jego projekt:

SKAKANIE O LASCE (ze względu na zbliżającą się jesień sport b. polecany, gdyż regularnie trenujący zawodnik może skakać przez najmniejsze kaluże);

RZUT TALERZEM (oczywiście ani w żonie, ani w tesciową! Grozi to dyskwalifikacją!);

Z ekranu

„Trzy spotkania”

„Nasze” i „wielkie” powinno być dzieło ludzi radzieckich, którzy cały swój entuzjazm wkładają w pracę dla swej rosnącej w moc ojczyzny. Tak mówi major Maksym Konieno, a jego towarzysze frontowi po powrocie do domu w pracy pokojowej działają właśnie tak, aby wszystko było „ich” i „wielkie”.

Radziecki film barwny „Trzy spotkania” zmontowany z fabuły czterech nowel, ukazuje nam życie kilku ludzi, z których każdy, krocząc swoją drogą dąży do wspólnego celu. Dawni towarzysze frontowi spotykają się w Moskwie, do której przybyli w dniu rozdawania odznaczeń po nagrodę za swą pracę. I to jest najważniejsze spotkanie „Trzech spotkań”. Kulminują w nim wątki czterech nowel, tworzących kompozycyjnie i ideologicznie zwartą całość. Cztery te wątki dają przekrój powojennego życia społeczeństwa radzieckiego.

„Trzy spotkania” są zbiórowym dziełem trzech wybitnych reżyserów — S. Jutkiewicza, W. Pudomkina i A. Ptuszki. Pracowali oni z zespołem artystycznym, w którym główne role kreują dobrze znani artyści z Tamarą Makarową, Borysem Czirkowem, N. Kriucznikowem i J. Ljubimowem na czele.

„Trzy spotkania”, film o powojennej odbudowie ZSRR, stanowi jedną z ciekawszych pozycji powojennej kinematografii radzieckiej również i pod względem artystycznym.

SPORT

Duży sukces „Star 20”

w międzynarod. raidzie samochodów ciężarowych

WARSZAWA. We wtorek odbyła się ostateczna próba w ramach Międzynarodowego Raidu Techniczno-Doświadczalnego samochodów ciężarowych. Była nią próba zużycia paliwa, na dystansie 100 km. Odbył się również przegląd techniczny wozów, który także był punktowany.

W próbie zużycia paliwa najlepsze wyniki w swych kategoriach uzyskali: kat. I Rubes — Ulman (CSR) „Praga” — 34,73 l, kat. II: Socha Jednastko „Star 20” — 21,27 l, w kat. II Feynel — Szerenyi „Csepel” — 20,90 l, kat. III: Urđil — Vagner „Skoda” — 12,74 l.

Jardę okręgową przebyli wszyscy uczestnicy bez punktów karnych. Po podsumowaniu wyników wszystkich prób, ostateczna punktacja przedstawia się następująco: Kat. I: „Praga” — 1) Tuma — Nejedly — 303,20 pkt., 2) Dosly — Ulman P. — 308,20 pkt., 3) Rubes — Ulman — 315,93 pkt., kat. II: załogi polskie na „Star 20”, węgierskie na „Csepel” 350 — 1) Kwaśniewski — Ripper — 284,30 pkt., 2) Rychter — Repota — 287,91 pkt., 3) Socha — Jednastko — 301,13 pkt., 4) Jabłoński — Sobliński — 303,03 pkt., 5) Bąkowski — Piątkowski — 304,40 pkt., 6) Pionier — Piotrowski — 316,25 pkt., 7) Nagy — Veglaz — 317,35 pkt., 8) Baranyi Kocsis — 318,14 pkt., 9) Geszl — Ujlaki 328,27 pkt.

kat. II a: „Csepel 350 1” — 1) Sarrard — Goloncser — 301,05 pkt., 2) Felvinci — Szerenyi — 301,47 pkt., 3) Bologh — Vissuel — 300,57 pkt.; kat. III: „Skoda” — 1) Barcal — Ruzicka — 287,40 pkt., 2) Urđil — Vagner — 290,80 pkt., 3) Rambouser — Petrasek — 296,69 pkt.

Tak więc maszyny polskie „Star 20” z polskimi załogami odniosły zwycięstwo zwycięstwo nad jadącymi w tej samej kategorii Węgrami na „Csepelach”. Jest to wielki sukces młodego polskiego przemysłu motoryzacyjnego i polskich

klucowników, którzy potrafią właściwie eksploataować i opiekować się swoimi samochodami. Raid przyniósł również wiele cennych doświadczeń i wskazówek, które niewątpliwie zostaną wykorzystane przez konstruktorów.

Finalistki tenisowych mistrzostw Wielkopolski. Z lewej mistrzyni Jaskoniakówna, która wygrała po zaciętej grze z Lamperską (po prawej). 6:4, 7:5.

Warszawa otrzymała nowy stadion

WARSZAWA. W miesiącu odbudowy Warszawy ZKS Budowlani Warszawa otrzymała nowy stadion sportowy na Woli. Na stadionie znajduje się boisko piłki nożnej, boiska, rzutnie, 3 boiska siatkówki, 1 koszykówki, kompletnie urządzone sala gimnastyczna z boiskiem do siatkówki i koszykówki oraz szatnie z natryskami.

Uroczyste otwarcie nowego obiektu sportowego odbyło się w niedzielę, 10 bm. Poprzedziła je defilada 600 zawodników z 16 sekcji Budowlanych Warszawa, w której uczestniczyli również delegacje innych czerwień sportowych oraz szkół, których klub opiekuje się. Stadion, wypełniony licznymi przybyłymi publicznością, udekorowany był transparentami, używanymi sportowców do upamiętnienia kultury fizycznej i realizacji Planu 6-letniego.

Poprzez wszystkie hasła wybija się mocne słowo „Pekół”.

Przekonując stadion, przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowców Pracowników Budowlanych pokreślił, że stadion ten będzie służył nie tylko Budowlanym, lecz wszystkim pracującym na terenie Warszawy, a zwłaszcza w dzielnicy Wola. Mowa scharakteryzował różnicę między dotychczasowym sportem w krajach kapitalistycznych i dotychczasowym w Polsce, które służy do podniesienia zdrowotności obywateli i przygotowania ich do pracy i obrony Ludowej Ojczyzny. „Wyniki waszej pracy w dziedzinie wf — zakończył mowa — będą wkładem w budowę ustroju socjalistycznego w naszym kraju, w którym realizuje się dzieło wolności i szczęścia dla mas pracujących.

Z okazji otwarcia odbyło się szerokie imprez sportowych. Do najciekawszych z nich należał bieg dwugodzinny, w którym Kurak Spółnia Wrocław ustanowił nowy rekord Polski, przebiegając — 29 km 727,77 m.

Niemniej ciekawą konkurencją był wyścig kolarski na trasie Warszawa — Sochaczew — Warszawa, długości 120 km. Wyniki wyścigu: 1) Rzeźniaki Kolarz

3:25:17, 2) Wieckowski Ogniewo — 3:26:17, 3) Włóciński Związkowiec — 2:26:18, 4) Chmielewski Budowlani — 3:26:16. Kuder, na skutek ciągłych defektów przetrzubił, ukończył wyścig dopiero na placynie miejscu w czasie 3:31:07.

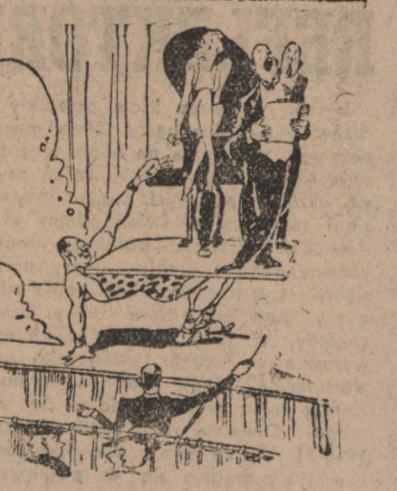
Mistrzostwa WP w boksie

WARSZAWA. Na korcie centralnym CWKS odbyły się dalsze spotkania eliminacyjne o mistrzostwo Wojska Polskiego w boksie. Również w drugim dniu zawodów walki dostarczyły wiele emocji liczne zebrany widzów. Poziom zawodów i przygotowanie poszczególnych pięściarzy jest znacznie lepsze, niż w roku ubiegłym.

W dokończonym spotkaniu drużynowym Warszawa pokonała Bydgoszcz 14:2. Wyniki walk (na pierwszym miejscu reprezentant OW Warszawa): w półśredniej kpr. Trzaskowski wygrał w III rundzie przez dyskwalifikację ze strz. Baranowski, w średniej — strz. Ostrowski wygrał punktowal strz. Szukidarka, w półciężkiej strz. Frankowski przegrał z bomb. Dembowskim, w ciężkiej — strz. Stec wygrał z kpr. Cwojdziskim.

W ostatnim meczu drużynowym Maryarka pokonała Łódź 12:4.

HUMOR

— Wiesz moja droga, uważam, że artysta ten nie opanował dostatecznie klawiatury.

„Dnia 8 września zmarł nasz a eol a'owanej pamięci przyjaciel, kolega i współpracownik s.a.
Piotr Jagielski
b. więzień polif. hitl. obozów konc. przeżywszy lat 5. Pogrzeb odbył się w Poznaniu dnia 11 września br. Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Poznaniu
4918

SPRZEDAŻ
Projektory kinowe waskoleśmowe — mikroprojektor — aparaty — cyrprad zmienny 7-lampa — py — sztopery — polewy sprzedam od godz. ca, kupuje J. Pujdak, 15—19 Al. 1 Maja 87/13 Łódź, Piotrkowska 83.
0677 4916

RADIO
PROGRAM RADIOWY NA CZWARTEK, 14. 9. 50 r.
5.00 Początek audycji. — 5.03 Sygnal czasu. — 5.05 Streszczenie wiadomości dziennika porannego 5.10 Audycja dla wsi. — 5.20 Koncert dla świata pracy. 6.00 Streszczenie wiadomości dziennika porannego. 6.05 Gimnastyka. — 6.15 Polskie melodie ludowe. 6.45 Dziennik poranny. 7.05 Program dnia. 7.10 Gimnastyka. 7.20 Muzyka baletowa z płyt. 8.00 Streszczenie wiadomości dziennika porannego. 8.10 Muzyka z płyt. 8.15 Przerwa. 11.57 Sygnal czasu i hejświatle młodzieżowych. — 12.04 Dziennik południowy. 12.25 Przerwa. 13.25 Program dnia. 13.50 Muzyka z płyt. 14.00 Z życia Węgier. 13.30 Koncert dla szkół. 15.10 Utwory kompozytorów rosyjskich. — 15.35 Audycja dla świetlic wiejskich 15.55 Skrzynka Pol. Kasy Opiek. — 16.30 Dziennik popołudniowy. — 17.00 Koncert zespołu mądolinistów. 17.35 Rozmowa-wiały — audycja Biura Studiów. 17.40 Muzyka ludowa 17.55 Odpowiedzi fadli 49. 18.15 Muzyka węgierska. 18.37 Muzyka z płyt. 18.45 Audycja dla nai z węzy Marjackiej. — 19.15 „Słuchowisko „Na morskim szlaku”. 20.00 Dziennik wieczorny. 21.15 Audycja dla wsi. 21.30 Rerwa. 22.00 Fragment w powieści St. Zeromskiego „Ludzie bezdomni”. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na dzień następnny. 23.15 Koncert muzyki kameralnej. 24.00 Hymn i koniec audycji.

KUPNO
Szukam kupna dzierżawy małego domu lub spółki. Oferły IKP Bydgoszcz „8200” (4921)

POSADY WOLNE
Czeladnik kominarski, uczeń starszy potrzebny Wo nowski Cz. mistrz kominarski. Darlowo Wenedów. (4909)

PRACY POSZUKUJA
Kawaler uczciwy poszukuje akiejkolwiek pracy. Oferły Posle-restanie Poczta Susz pod „Star-szy” (0681)

Pracowita poprowadzi dom inteligentnej osobie. Posle-restanie Słocard Gdański „Kulturalna”. (4918)

POKOJU POSZUKUJA
Umieblowanych pokoi dla lekarzy i pielęgniarek Bydgoszcz poszukuje Szpital Miejski na Bielawkach, Założenia w Dyrekcji godz 8—15. 4914

Samołny starszy mężczyzna poszukuje umieblowanego pokoju. Oferły IKP Bydgoszcz „680” 0680

WYDAWNICTWA NADESŁANE
Mehdi Hussein: „Komisarz” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
W. Sobko: „Za drugim frontem” (szuka w 4 aktach) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
W. Jan: „Statek fenicki” (powieść historyczna, wyd. II) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950 r.
„Oto Ameryka” (opowiadania) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
Konstanty Słomow: „Ani kroku w tył” (fragmenty „Dni i noc”) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
Jesus Izcaray: „Partyzanci Lewantu” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
Illes Bela: „Opowieści o broni i braterstwie” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
Wanda Wasilewska: „Kryształowa kula Krzysztofa Kolumba” (wyd. V) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
E. Kazakiewicz: „Wiosna nad Odrą” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
„Sport w ZSRR” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
„Potęga ZSRR rekoncja pokoju” (prze mówienia przedwyborcze K. Worosziowa i M. Bulganina) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
„Gwiazda pokoju” (wiersze poetów radzieckich) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
Aleksander Fiediejew: „Młodzi bohaterowie Krasnodonu” (fragmenty „Młoda Gwardia”) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
Borys Polewoj: „Bohater przestworzy” (fragmenty „Opowieść o prawdziwym czło-wieku”) — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
J. Stalin: „O trzech cechach charakterystycznych Armii Czerwonej” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.
J. Pachla i T. Ulatowski: „Szczypior-niak” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1950.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY ul. Czerwonej Armii 20. — Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), Tel. 24-29. Za niedorozumienie pisma, spowodowane słabą wyśnią, nie odpowiadamy. — Rekopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

PRENUMERATE ZLECONA PRZYJMUJA DO 20 KAŻDEGO MIESIĄCA WSZYSTKIE URZĘDY I AGENCJE POCZTOWE ORAZ LISTONOSZE. — PRENUMERATE POD OPASKĄ WPEŁAC NA KONTO PKO nr VI-1861. REDAGUJE: KOMITET REDAKCYJNY WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ, UL. CZERWONEJ ARMII 20 — TEL. 33-41 I 33-42.

OGŁOSZENIA drobne po 50 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Maksymalna ilość 30 słów. Ogłoszenia milimetr.: w tekście 300 zł, za tekstem 150 zł, nekrologi 100 zł za 1 mm. Ogłoszenia w specjalnej rubryce 1.000 zł za 1 wiersz 2-lamowy (za tekstem). W niedzielę i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy.